

Sygn. akt XXIII GCo 84/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Siemianowicz- Orlik
Sędziowie:	SO Renata Puchalska SO Anna Gałas (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2017 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w Ł.

przeciwko P. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia kuratora M. S.

na postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia kuratora w postępowaniu apelacyjnym

zawarte w punkcie 4 wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn. akt XXIII Ga 801/17

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 4. wyroku w ten sposób, że przyznać kuratorowi M. S. nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. B. wynagrodzenie za reprezentowanie pozwanego w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 1.350,00 zł (słownie: tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych), którą nakazać wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie i nakazać pobrać od pozwanego P. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie 1.350,00 zł (słownie: tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu wydatków na wynagrodzenie kuratora w postępowaniu apelacyjnym tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa;

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Renata Puchalska SSO Małgorzata Siemianowicz- Orlik SSO Anna Gałas

Sygn. akt XXIII GCo 84/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w pkt. 1 zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w pkt. I, III IV i zasądził od P. B. na rzecz (...) S.A. w Ł. 69 435,72 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 31 października 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty i ustalił, że pozwany ponosi koszty procesu w 100%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie. W pkt. 2 oddalił apelację w

pozostałym zakresie, w pkt. 3 zasądził od P. B. na rzecz (...) S.A. w Ł. 6 205 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. Natomiast w pkt. 4 oddalił wniosek kuratora o przyznanie wynagrodzenia za postępowanie prowadzone przed sądem drugiej instancji.

W uzasadnieniu do pkt. 4 Sąd Okręgowy wskazał, iż stosownie do treści § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej z dnia 13 listopada 2013 r. wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych. Sąd Okręgowy stwierdził, iż z redakcji tego przepisu wynika zatem, że kuratorowi przysługuje jedno wynagrodzenie za udział w sprawie cywilnej. Skoro więc Sąd Rejonowy przyznał mu już wynagrodzenie w wysokości 3 600 zł i nie było podstaw do zasądzenia wynagrodzenia po raz wtóry.

Na powyższe postanowienie zawarte w pkt. 4 wyroku zażalenie wniósł kurator M. S. nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. B., zaskarżając je w całości. Przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 9 pkt. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z §1 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej z dnia 13 listopada 2013 r. poprzez jego błędną wykładnię, a w rezultacie niezastosowanie i w konsekwencji brak przyznania kuratorowi reprezentującego pozwanego nieznanego z miejsca pobytu w postępowaniu przed sądem II instancji. W oparciu o powyższe zarzuty kurator wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przyznanie kuratorowi pozwanego P. B. nieznanego z miejsca pobytu wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanego w postępowaniu odwoławczym. W uzasadnieniu zażalenia kurator wskazał, iż wysokość wynagrodzenia kuratora w postępowaniu apelacyjnym uwzględniając wartość przedmiotu zaskarżenia winna wynieść 2.700 zł, a więc 50 % stawki minimalnej wynagrodzenia adwokata w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione i zasługiwało na uwzględnienie w części.

Za słuszny należało uznać zarzut dokonania przez Sąd Okręgowy błędnej wykładni §1 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej z dnia 13 listopada 2013 r. w zakresie wykładni pojęcia „udziału kuratora w sprawie cywilnej” i przyjęcia, że przedmiotowe pojęcie ogranicza się tylko do udziału kuratora w postępowaniu przed sądem I instancji, i tylko w takim zakresie z pominięciem postępowania apelacyjnego kuratorowi należy się wynagrodzenie. Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 września 2017r. I ACa 227/17, aktualnie obowiązujące przepisy nie regulują dolnej granicy wynagrodzenia kuratora, co wynika jednoznacznie z § 1 ust. 1 przywoływanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 r. zawierającego sformułowanie "wysokość wynagrodzenia nie może przekraczać", poza tym, nie zawierają żadnego innego ograniczenia w zakresie stosowania przepisów rozporządzenia w sprawie stawek za czynności adwokackie. W szczególności nie ma w nim żadnego ograniczenia co do tego, aby nie stosować do kuratorów przepisów §10 rozporządzenia w zakresie zasadności przyznania im wynagrodzenia w postępowaniu apelacyjnym. Literalna wykładnia przepisów tego rozporządzenia prowadzi do wniosku, że minimalna stawka wynagrodzenia za czynności adwokackie, stanowi górną granicę wynagrodzenia kuratora za zastępowanie strony w toku całego postępowania sądowego a więc zarówno w I jak i II instancji. Natomiast ewentualną możliwość miarkowania takiego wynagrodzenia daje sądowi art. 109 §2 k.p.c. W związku z powyższym Sąd Okręgowy w składzie orzekającym uznaje, że nie ma żadnych uzasadnionych podstaw prawnych aby a priori uznawać, że w pojęciu „sprawa cywilna” zawartym w §1 ww. rozporządzenia zawarty jest nakaz jednokrotnego przyznania wynagrodzenia kuratorowi tylko w postępowaniu przed sądem I instancji, bez względu na fakt, iż reprezentował również stronę przed Sądem II instancji. Skoro bowiem przepisy rozporządzenia w sprawie stawek za czynności radców prawnych i adwokatów przewidują wynagrodzenie za reprezentowanie strony w postępowaniu przed Sądem I jak i II instancji, to takie same zasady przez odesłanie zawarte w §1 rozporządzenia

należy stosować do kuratorów ustanowionych dla nieznanych z miejsca pobytu. Trzeba też dodać, że takie stanowisko zostało przyjęte w tożsamyh sprawach, które były rozpoznawane w tutejszym Sądzie i wydziale (por. wyrok z dnia 6 lipca 2017 r., XXIII Ga 834/17, wyrok z dnia 10 października 2017 r., XXIII Ga 1123/17, wyrok z dnia 17 października 2017 r., XXIII Ga 981/17). Również inne sądy powszechne podzielają taki pogląd (m. in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 listopada 2014 r., I ACa 1058/14, wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 9 kwietnia 2015 r., II Ca 767/15).

Sąd Okręgowy uznał, iż nakład pracy kuratora w postępowaniu apelacyjnym w zestawieniu z charakterem sprawy i stopniem jej skomplikowania w postępowaniu przed Sądem Okręgowym i wysokością już przyznanego kuratorowi wynagrodzenia przed Sądem Rejonowym uzasadniał zmianę zaskarżonego postanowienia i przyznanie mu wynagrodzenia w kwocie 1350 złotych. Kurator w przedmiotowej sprawie w trakcie postępowania przed sądem II instancji stawiał się na rozprawie apelacyjnej oraz złożył odpowiedź na apelację i tym samym uznać należało, iż należycie reprezentował interesy strony pozwanej. Przedmiotową kwotę Sąd Okręgowy nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie tymczasowo, bowiem wartość wynagrodzenia kuratora stanowi część kosztów procesu i pozostaje w ścisłym związku z czynnościami procesowymi w sprawie, zaś kuratora powołał właśnie Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie. Jednocześnie wysokość przedmiotowego wynagrodzenia została określona w oparciu o art. 109 §2 k.p.c. w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, w zw. z § 10 ust. 1 punkt 1, w zw. z § 2 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r. Ponadto wskazać należało, że rozstrzygnięcie dotyczące kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa znajduje oparcie w art. 98 § 1 k.p.c., i w związku z tym, że postępowanie już zostało zakończone te koszty powinien ponieść pozwany.

Z tych wszystkich względów na podstawie z art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 394² §1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 1 sentencji postanowienia.

W pozostałym zakresie zażalenie kuratora nie zasługiwało na uwzględnienie. Brak było w ocenie Sądu Okręgowego podstaw do przyznania kuratorowi tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanego w postępowaniu apelacyjnym kwoty 2700 zł, zgodnie z § 10 ust. 1 punkt 1, w zw. z § 2 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w § 1 ust. 1 reguluje jedynie maksymalną wysokość tego wynagrodzenia, pozostawiając przez to do uznania sądu czy i o ile wynagrodzenie to powinno być niższe od tak określonego maksimum. Bez wątplenia przez analogię należy tu stosować przesłanki z art. 109 § 2 zd. 2 k.p.c., tj. niezbędny nakład pracy kuratora, czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład kuratora w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Trzeba przy tym mieć na uwadze, że sąd przyznając wynagrodzenie kuratorowi strony, nie będącemu adwokatem może przyznać kwotę niższą. W rozpoznawanej sprawie kurator nie był ani adwokatem ani radcą prawnym, zaś wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła 70.080,72 zł. Zatem maksymalną wysokość wynagrodzenia kuratora w postępowaniu apelacyjnym stanowiła kwota 2700 zł. Jakkolwiek bez wątplenia kurator dołożył staranności zastępując pozwanego i podejmował czynności adekwatne do stanu sprawy i jego wiedzy o faktach, mogących mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia, to mając na uwadze to, że za reprezentowanie pozwanego przed Sądem I instancji otrzymała wynagrodzenie w pełnej wysokości stawki minimalnej tj. 3600 zł, to już postępowanie apelacyjne ograniczyło się do przeprowadzenia jednej rozprawy i złożenia przez kuratora w toku tego postępowania jednego pisma procesowego w postaci odpowiedzi na apelację. Tym samym nakład pracy w postępowaniu apelacyjnym był mniejszy niż przed Sądem I instancji i brak było podstaw ku temu, by podwyższyć to wynagrodzenie do kwoty 2.700 zł. W konsekwencji, za adekwatne do wskazanych wyżej przesłanek należało uznać wynagrodzenie w kwocie 1.350 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 394² §1 i §2 k.p.c. i art. 397 §2 k.p.c. oddalił zażalenie w pozostałej części jako niezasadne.

SSO Renata Puchalska SSO Małgorzata Siemianowicz - Orlik SSO Anna Gałas